

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΧΙΝΟΚΟΚΚΙΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ) 2004-2021

Κύρια σημεία

- Η δηλούμενη επίπτωση της εχινοκοκκίασης είναι σχετικά χαμηλή και διαχρονικά μειούμενη στη χώρα μας
- Για το χρονικό διάστημα 2004 – 2021:
  - Η μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση του νοσήματος ήταν 0,13 κρούσματα ανά 100.000 πληθυσμού
  - Η περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης εμφάνισε τη μεγαλύτερη συχνότητα κρουσμάτων

Η εχινοκοκκίαση είναι μια παρασιτική νόσος του ανθρώπου και των ζώων που προκαλείται από είδη ταινιών που ανήκουν στο γένος *Echinococcus*. Στην χώρα μας ενδημεί ο *Echinococcus granulosus*. Η νόσος, που ονομάζεται και υδατίδωση, χαρακτηρίζεται από την παρουσία κύστεων (υδατίδες κύστεις) που αναπτύσσονται στα εσωτερικά όργανα, συχνότερα στο συκώτι και στους πνεύμονες.

Διαχρονική τάση

Η διαχρονική εξέλιξη της δηλούμενης επίπτωσης του νοσήματος για την περίοδο 2004-2021 παρουσιάζεται στο Γράφημα 1. Η επίπτωση της εχινοκοκκίασης κυμάνθηκε από 0,04 έως 0,29 κρούσματα/100.000 πληθυσμού με μέση ετήσια επίπτωση του νοσήματος 0,13/100.000 πληθυσμού (μέση τιμή αριθμού κρουσμάτων κατ' έτος: 14, συνολικός αριθμός κρουσμάτων

2004-2021: 251).

Κατανομή κατά ηλικία και φύλο

Για τα έτη 2004-2021, το 51,6% των κρουσμάτων αφορούσε άντρες με μέση ηλικία τα 48 έτη ενώ το 48,4% των κρουσμάτων αφορούσε γυναίκες με μέση ηλικία τα 52 έτη. Η μέση ηλικία των ασθενών ήταν τα 50,5 έτη. Η μέση ηλικία των ημεδαπών ασθενών ήταν τα 53,7 έτη ενώ αυτών με αλλοδαπή εθνικότητα ήταν τα 44,5 έτη (Γράφημα 2).

Εποχικότητα

Δεν υπάρχει σαφής εποχική διακύμανση στην εμφάνιση των κρουσμάτων (Γράφημα 3). Ανάλογα με την εντόπιση και τον αριθμό των κύστεων μπορεί να μεταβάλλεται ο χρόνος επώασης και η μορφή των συμπτωμάτων. Όταν οι κύστες ανακαλύπτονται τυχαία, η αυξημένη καταγραφή κρουσμάτων μπορεί να σχετίζεται με τις περιόδους που προγραμματίζονται συχνότερα επεμβάσεις ή διαγνωστικές εξετάσεις.

Γεωγραφική κατανομή

Η υψηλότερη μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση καταγράφηκε στην περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης (0,33/100.000 πληθυσμού) με δεύτερη σε συχνότητα εμφάνισης κρουσμάτων την περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (0,29/100.000 πληθυσμού) (Εικόνα 1).

Παράγοντες κινδύνου

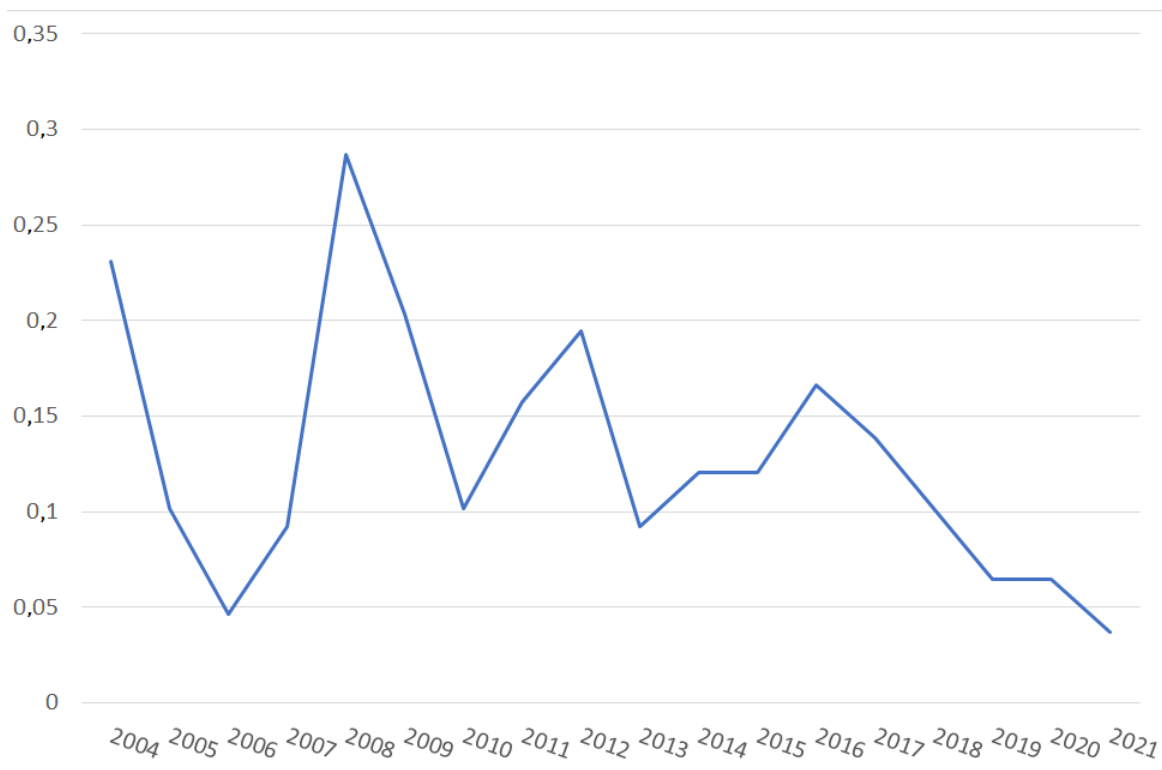
Για την περίοδο 2004-2021, συστηματική επαφή με ζώα αναφέρθηκε στο 51% (n=105) από τα 206 κρούσματα που η πληροφορία ήταν διαθέσιμη. Αναφορικά με το επάγγελμα, 10,8% ήταν κτηνοτρόφοι, 0,8% κτηνίατροι και 16,7% είχαν άλλο επάγγελμα που θεωρήθηκε ως δυνητικά αυξημένου κινδύνου όπως αγρότης, μανάβης, εκτροφέας σκύλων, οικοδόμος κλπ. ενώ για το υπόλοιπο 71,8% ή δεν αναφερόταν ή δεν υπήρχε επάγγελμα αυξημένου κινδύνου. Αλλοδαπή εθνικότητα είχε 18,8% (n=46), εκ των οποίων το 43,2% με καταγωγή από Αλβανία. Σημαντικούς παράγοντες κινδύνου αποτελούν επίσης η επαφή με το χώμα και η πλημμελής τήρηση των κανόνων υγιεινής (π.χ. μη χρήση γαντιών, μη καλό πλύσιμο χεριών, κατανάλωση μη καλά πλυμένων κηπευτικών) και το παρασιτικό φορτίο των σκύλων που μπορεί να παραλλάξει από περιοχή σε περιοχή.

Συζήτηση

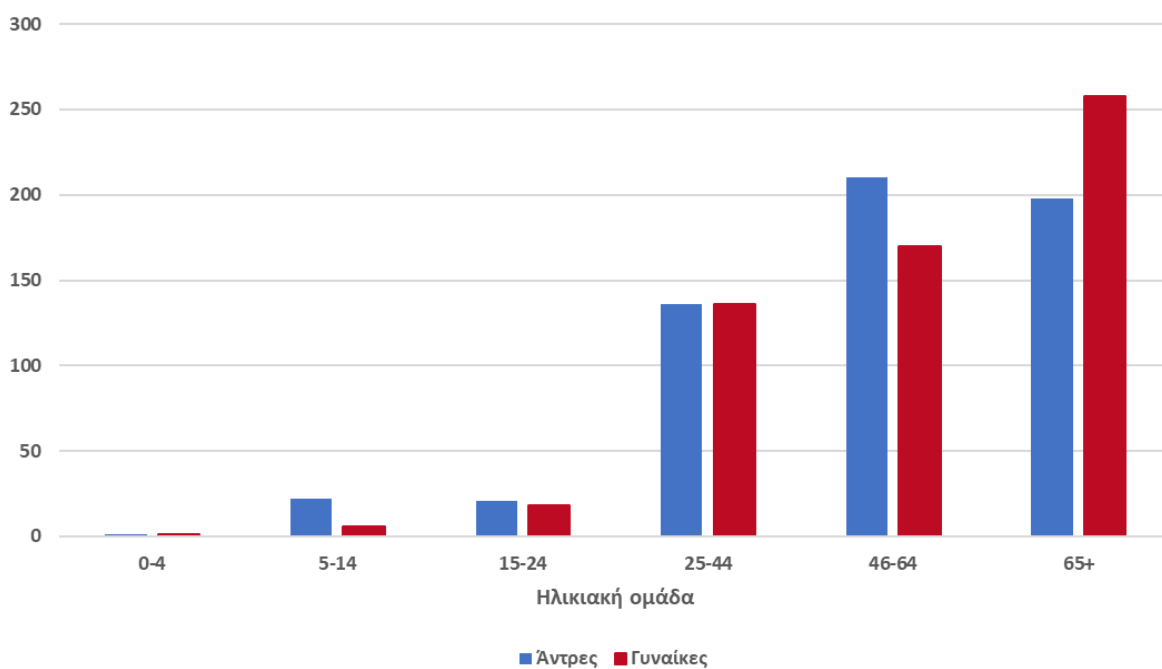
Τα κρούσματα εχينوκοκκίασης στη χώρα μας παρουσίασαν διαχρονική τάση μείωσης κατά την περίοδο από το 2004 έως το 2021 ενώ αποτέλεσαν χαμηλό ποσοστό του συνόλου των κρουσμάτων όλων των λοιμωδών νοσημάτων υποχρεωτικής δήλωσης, τάση που παρατηρείται και στις περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κρούσματα κυρίως αφορούσαν άτομα μεγαλύτερης ηλικίας κάτι που υποδηλώνει ότι οι μολύνσεις συνέβησαν

κατά κύριο λόγο σε παρελθούσα περίοδο ενώ κατά τις τελευταίες δεκαετίες δεν συμβαίνει μετάδοση μέσω επαφής με επιμολυσμένο χώμα ή λαχανικά. Η μείωση του παρασιτικού φορτίου στα σκυλιά μέσω ασφαλών πρακτικών όπως καλλιέργειες σε χώρους στους οποίους δεν έχουν πρόσβαση τα ζώα αυτά, ο ασφαλής χειρισμός των σπλάγχνων των μηρυκαστικών που πλέον δεν απορρίπτονται στο περιβάλλον έτσι ώστε να μολύνουν σκύλους, ο τακτικός αποπαρασιτισμός και η συστηματική κτηνιατρική παρακολούθηση έχουν μειώσει το παρασιτικό φορτίο των σκύλων και περιορίσει την παρουσία του παρασίτου στο περιβάλλον. Επιπλέον η τήρηση μέτρων υγιεινής κατά την προετοιμασία του φαγητού π.χ. καλό πλύσιμο των λαχανικών μειώνουν τον κίνδυνο μόλυνσης.

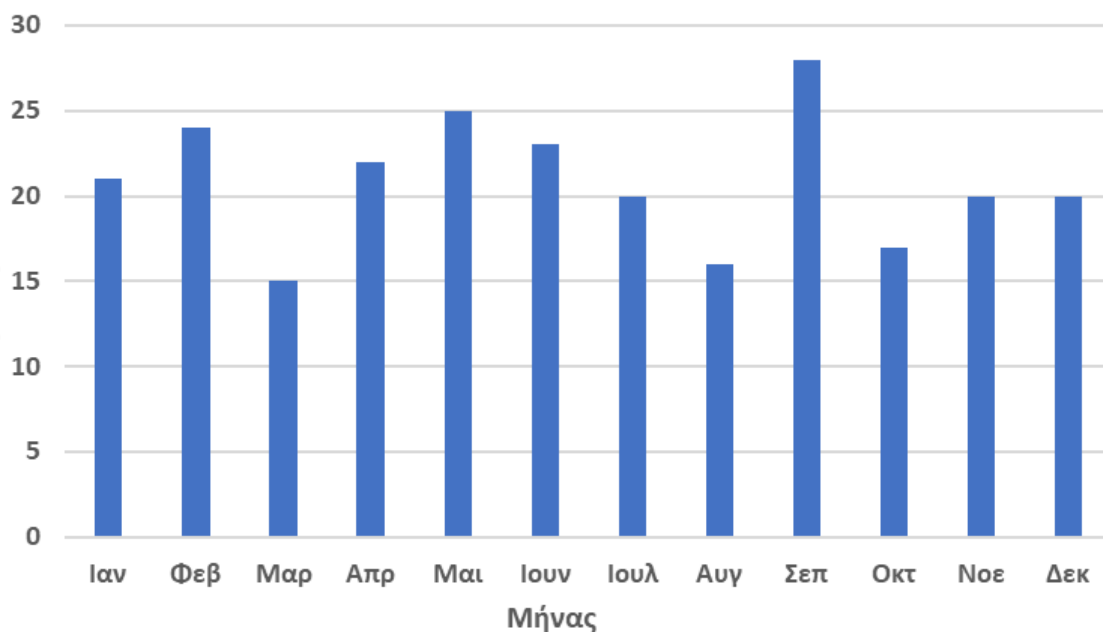
Γράφημα 1. Διαχρονική εξέλιξη της δηλούμενης επίπτωσης (κρούσματα ανά 100.000 πληθυσμού) της εχينوκοκκίασης, Ελλάδα 2004-2021.

Γράφημα 2. Κρούσματα εχينوκοκκίασης ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα (έτη), Ελλάδα 2004-2021.

Γράφημα 3. Εποχική κατανομή κρούσμάτων εχينوκοκκίας, Ελλάδα 2004-2021.

Εικόνα 1. Μέση ετήσια δηλούμενη επίπτωση της εχينوκοκκίας (κρούσματα/100.000 πληθυσμού) ανά γεωγραφική περιφέρεια, Ελλάδα, 2004-2021.

